

Samen werken aan de boerensloot

Oplegnotitie bij Plan van aanpak Schoon en Voldoende Agrarisch Water voor HDSR gebied 2022 - 2027

De agrarische sector is volop in beweging. Kringlooplandbouw is rijksbeleid geworden. De agrarische sector en ketenbedrijven werken aan verdere verduurzaming en vergroening van de bedrijfstak. Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) is hier een voorbeeld van. Het doel van het DAW is: “met de landbouw een bijdrage te leveren aan de wateropgaven in agrarische gebieden en het realiseren van een economisch sterke en duurzame landbouw”.

In het kader van DAW hebben de agrarische organisaties LTO, NFO, het hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en de inliggende collectieven voor het werkgebied van HDSR een plan van aanpak opgesteld om deze doelen te bereiken. Deze notitie schetst kort de context waarbinnen dit plan van aanpak gelezen moet worden.

Wateropgave is complexe puzzel

Optimalisatie van het watersysteem voor alle gebruiksfuncties is een complexe puzzel waarbij alle stakeholders een stukje van de oplossing kunnen leveren. HDSR maakt hierover afspraken met gemeenten, natuur- en landgoedeigenaren, de hengelsportvereniging, Rijkswaterstaat en pakt haar eigen zuiveringen aan, bijvoorbeeld voor de aanpak van medicijnen. Ook vraagt het waterschap via de landelijk lobby aandacht voor de aanpak van microplastics en stoffen die vrijkomen uit bijvoorbeeld verbrandingsprocessen van auto's en het slijten van autobanden. En ook met de agrarische sector wil HDSR afspraken maken.

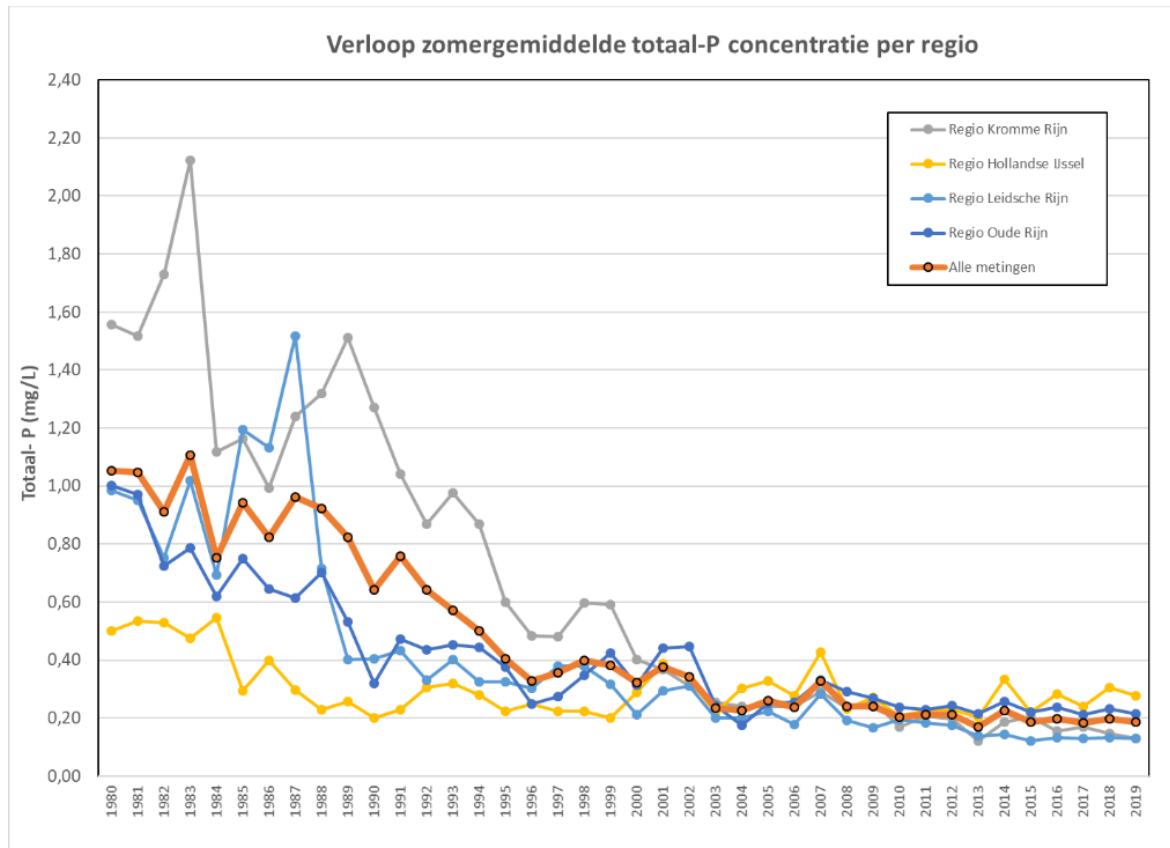
Figuur 1 Agrarische sector kan bijdragen leveren aan deel oplossing

Het bijbehorende plan van aanpak richt zich op de agrarische wateropgave en hoe hier samen met de sector een oplossing voor te vinden. Het gaat in het plan om het puzzelstukje dat agrariërs kunnen leggen. Externe factoren die wel spelen in het agrarisch gebied, maar waar de agrariër geen invloed op kan uitoefenen zijn niet meegenomen in dit plan. Denk aan de inlaat van gebiedsvreemd water, ontlasting van ganzen en andere watervogels en de effecten van de rivierkreeften. Deze onderwerpen staan wel op het netvlies van HDSR.

Het plan focust op gezond water, waarbij het kunnen uitoefenen van een gezonde agrarische bedrijfsvoering een voorwaarde vormt. De ambitie voor waterkwantiteit, “hoe bereiken we een optimaal watersysteem om droogteschade en schade voor wateroverlast te voorkomen”, wordt binnen andere processen besproken (bodemdaling, klimaat). Het is de ambitie om deze opgaven in de uitvoeringsfase integraal op te pakken.

Huidige situatie: chemische situatie sterk verbeterd, ecologische herstel blijft achter

De afgelopen jaren is de waterkwaliteit in de boerensloten verbeterd. Het water is op veel plekken weer helder. Dit komt onder andere doordat de belasting met nutriënten uit de landbouwbodems en rioolwaterzuiveringen sterk is gedaald (figuur 1).

Figuur 2: Verloop zomergemiddelde fosforconcentratie in het beheergebied van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden voor de periode 1990-2019

Als we naar de ecologische toestand in en om de boerensloten kijken, dan blijft die nog wat achter. Op een aantal plekken liggen de boerensloten vol met kroos, ontbreekt het aan waterplanten of is de soortenrijkdom te beperkt. Mogelijke oorzaken zijn het huidig beheer en onderhoud van de sloot, nog iets te hoge nutriëntenbelasting van landbouwgronden voor een gevarieerd slootleven en de kwaliteit van het inlaatwater. In het plan van aanpak is een realistisch ambitieniveau gedefinieerd voor de ecologische toestand en worden voorstellen gedaan om hier naartoe te werken.

Met dit in het achterhoofd verwijzen wij u graag door naar het Plan van aanpak Schoon en Voldoende Agrarisch Water voor HDSR gebied 2022 – 2027.